

Rom 14, 9

9: Derfor døde jo Kristus, stod opp og ble levende igjen, for at han skulle være Herre både over døde og levende.

Her finner vi så både forklaringen og det rette grunnlaget for at Guds barn, enten de lever eller dør, hører Herren til. Denne salige sannheten er frukten av hele Kristi frelsesverk; hans død, hans oppstandelse, og som vår yppersteprest framfor Gud og konge, i all evighet. Derfor døde jo Kristus, stod opp og ble levende igjen. Dette var selve hensikten, målet for hele hans forsoning. Han skulle kjøpe oss fri fra syndens, dødens og djevelens vold. Og gjennom dette få rett til å benåde, frelse og eie oss som sine her i livet og i all evighet. Ja, som det sies her: "være Herre over oss". Ikke bare mens vi lever på jorden, men også etter vår død, i det evige livet. Det er dette som er meningen med ordene: "Derfor døde jo Kristus, stod opp og ble levende igjen, for at han skulle være Herre både over døde og levende". Vi ser et markert samsvar nettopp i dette at Kristus både har dødd og er blitt levende igjen - og at både levende og døde skal være under hans herredømme.

Nå vet vi jo at det var nødvendig for at noe som helst menneske skulle kunne bli frelst, at han både døde, og at han stod opp igjen. Og at den som er frelst og benådet, deretter "er Herrens", først gjennom hele sitt liv på jord, og så også etter døden. Alt bare på grunn av samme forsoningsverk: Kristi død og oppstandelse. Dette er selvsagt hovedsaken. Men gjennom sitt ordvalg har apostelen samtidig vist oss den veien som først hodet, og deretter lemmene skulle gå. Først skulle Kristus leve på jorden, så dø, og deretter stå opp og leve evig. Den samme veien skal også vi gå, og for hvert eneste skritt høre Herren til. Først gjennom livet på jord, så i vår død, og til sist i det evige livet. Og når apostelen sier dette er skjedd med Kristus "for at" han "skulle være Herre", eller "herske" over oss, så har han dermed også forklart hvorfor Guds barn aldri mer skal "leve for seg selv", men alltid "leve for Herren", i hele sitt liv anse seg for hans eiendom og tjenere.

Han er vår rette Herre, den som har kjøpt oss fri, og derfor eier oss. Derfor skal også han regjere over oss. Og det ikke bare i dette livet, men også i vår død og i all evighet. Slik har vi jo også tidlig lært å forstå dette, og sier det gjennom vår trosbekjennelse: "Jag tror at Jesus Kristus, sann Gud og sann människa, är min Herre, vilken förlösat, förvärvat och vunnit mig, förtappade och fördömda människa, ifrån alla synder, ifrån döden och djävulens våld, icke med guld eller silver, utan med sitt heliga och dyra blod och med sitt oskyldigas lidande och död; på det at jag skulle vara hans egen, bliva och leva under honom i hans rike och tjäna honom i evig rättferdighet, oskuld og salighet; såsom han är uppstånden ifrån döden, lever och regerar i evighet". Dette er akkurat meningen med verset vårt, og summen av hele Guds evangelium. Og dette er så hele grunnlaget, det som forplikter oss og som er alle Guds barns inderlige lyst; å se alt som Herrens velbehag og til hans navns ære, - kort sagt: å leve for ham.

Det samme sier Paulus i 2Kor 5: 15: "Han døde for alle, for at de som lever ikke lenger skal leve for seg selv, men for ham som døde og oppsto for dem". Kristus døde som den andre Adam, den andre som ble stilt fram som en stedfortreder (sv: provmänniskan) for alle mennesker, og døde dermed i alles sted. Da må heller ikke lenger alle de som han døde for, se på seg selv som uavhengige og selvstendige individer, skilt fra ham. De må se seg som lemmer i ham, som tilhører ham, og derfor skylder å tjene ham. "Derfor døde han jo" "for alle"! Måtte Gud åpne øynene hos oss alle sammen for denne sannheten! Er det sant at Kristus har dødd for oss? At Guds Sønn for vår skyld ble menneske, og gjennom sterke rop og tårer ofret livet sitt for oss, for at vi skulle leve ved ham, skulle eie en evig nåde for hans skyld, på tross av all vår synd, og til sist arve det evige liv? Skulle vi ikke da gjerne gi ham hele vårt liv, til hans ære, til hans tjeneste og velbehag, i alt det vi foretar oss?

Hvor klart og sterkt taler ikke disse ordene til oss: "Han døde for alle, for at de som lever ikke lenger skal leve for seg selv, men for ham som døde og oppstod for dem"? Ikke noe menneske har rett til å leve her på jord uten å leve for ham som har gjenløst oss og kjøpt oss fri fra den evige døden og fordømmelsen. Det er i sannhet ille at Guds barn selv, som jo med hele sin ånd helliger seg for Herren, likevel ikke kan leve mer fullkomment til hans tjeneste og ære. Men ennå frykteligere er det å ikke en gang overgi sitt liv til hans ære, men bare leve fritt og med fullt forsett etter sin egen lyst. Dette er jo et fullstendig ugudelig liv som Luther har uttalt disse sterke ordene om: "Fordømt til det dypeste helvete er det livet et menneske lever for seg selv". Og alle kan selv se med åpne øyne hvordan det foregår når verdens barn lever ut dette livet under fordømmelse. Se hvordan det utvikler seg, livet som er fritt for tanke om hva som tjener til Herrens ære. Hvor en i hele sitt liv, med tanker, ord og gjerninger bare følger sine egne lyster.

"De forneker den Herre som kjøpte dem" (2Pet 2: 1), selv om de bekjenner ham med sin munn. Og annerledes kan det ikke gå med dem som er åndelig døde. At det i det hele tatt finnes noe menneske som lever for Herren, er et under så stort, og bare av hans nåde gjennom den nye fødselen. De som da avviser den nåden som kaller dem til omvendelse, de står da fremdeles under den falne naturens herredømme og lever bare for seg selv og på eget ansvar. Og de som lever på sitt eget ansvar, de skal også dø på eget ansvar, skal også bare måtte hjelpe seg selv både i døden og i dommen. Det er bare de som "lever for Herren" som også skal "dø for Herren".

Men når så Kristus altså er vår rette Herre, og hver en som tror dermed tilhører og tjener ham som kjøpte og gjenløste oss så dyrt med sitt blod, - da er det vel også nødvendig at vi lar ham alene få være dommeren over alle disse. At vi altså avholder oss fra å dømme "en annens tjener" (v. 4). Nå kommer apostelen tilbake til dette spørsmålet, og sier: